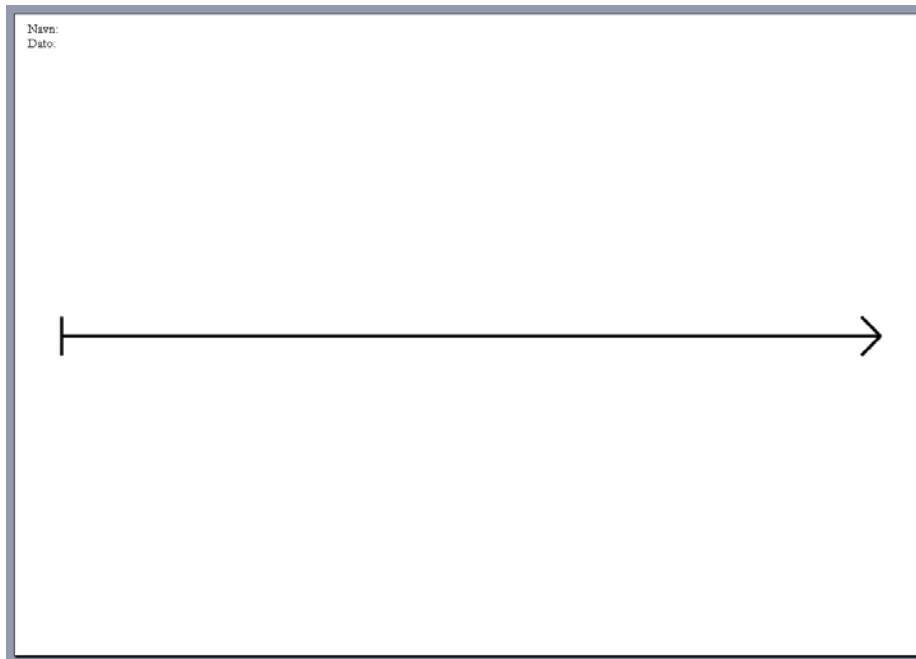

Introduktion til *Den Kvalitative Livshistorie*

Hanne Mette Ridder & Aase Marie Ottesen (okt. 2008)

”Den kvalitative livshistorie” er et redskab som personale kan anvende når de indsamler oplysninger om en borgers livshistorie. For at personale ikke skal bruge for megen tid på at nedskrive omfattende tekst om en borgers liv, eller skal anvende tid midt i det daglige arbejde med at læse teksten igennem, er redskabet rettet mod at give et overblik med korte stikord i en grafisk fremstilling. Redskabet kan betragtes som et arbejdsblad, hvor personale løbende kan tilføje stikord, hvis de får nye oplysninger.

Den kvalitative livshistorie afgrænses til kun at fylde ét A4-papir og som arbejdsmetode er den udformet som et mindmap. Et mindmap er et ”mentalt kort” som bruges til ideudvikling og kan hjælpe til at give overblik. I den kvalitative livshistorie er udgangspunktet for mindmappet en tidslinje der bevæger sig fra venstre mod højre midt på papiret. Se figur 1.

Figur 1: En A4-side med midterjusteret tidslinje som udgangspunkt for *Den Kvalitative Livshistorie*.

Tidslinje og epoker

På kortet bevæger tidslinjen sig over følgende epoker i livet:

Barndom
Undgom
Tidlige voksenliv
Voksenliv
De seneste livsår

Disse epoker er ikke indtegnet på tidslinjen for at gøre plads til at enkelte epoker fylder mere på papiret end andre, afhængigt af hvilke oplysninger der kommer frem om den enkelte borgers liv.

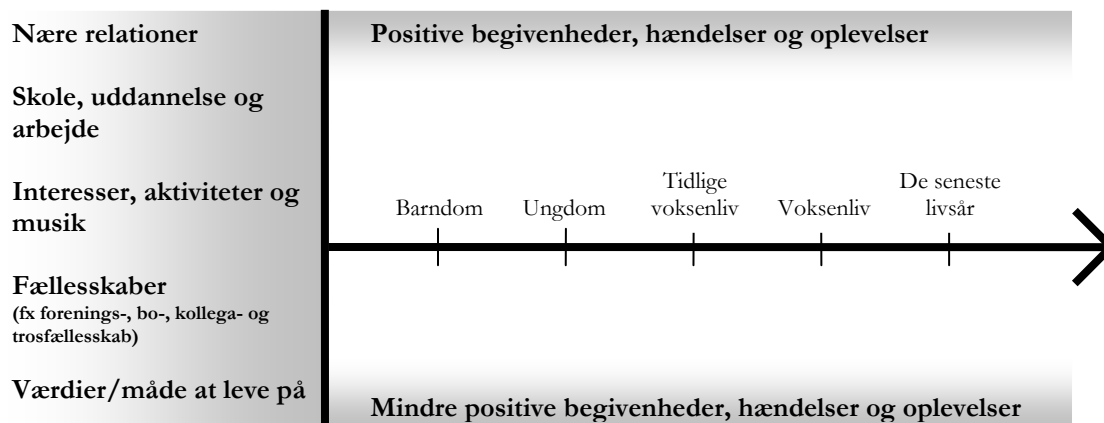
Tidslinjen markere desuden en øvre og en nedre halvdel på papiret. Den øvre halvdel er forbeholdt begivenheder, hændelser eller oplevelser som kan beskrives som overvejende positive. Den nedre halvdel er forbeholdt begivenheder, hændelser eller oplevelser som kan beskrives som mindre positive og som kan omhandle tab af forskellige art.

Områder som beskrives

Det er nu personalets opgave at udfylde papiret med stikord der omhandler følgende 5 områder:

1. Nære relationer
2. Skole, uddannelse og arbejde
3. Interesser, aktiviteter og musik
4. Fællesskaber (forenings-, bo-, kollega- og trosfællesskab)
5. Værdier/måder at leve på

Det kan være en god hjælp at personalet har skrevet disse områder op, eller anvender figur 2 som en form for ”huskeseddel”.

Figur 2: Oversigt over områder der beskrives i *Den Kvalitative Livshistorie*.

Interviewmetode

Personalet kan vælge at udfylde *Den Kvalitative Livshistorie* sammen med borgeren og/eller de pårørende, hvor de i fællesskab skriver stikord ned og taler om de forskellige områder. Livshistorien kan også udfyldes løbende efter samtaler med borgeren og de pårørende eller ved at personalet gensidigt får udvekslet deres kendskab og viden om borgeren. Fra gang til gang tilføjes nye stikord og ny viden til skemaet. Det må forventes at der skal afsættes mindst 2 timer, men gerne mere, i arbejdet med at samtale om og udfylde papiret.

Baggrund for *Den Kvalitative Livshistorie*

Udgangspunktet for indsamlingen af information om den enkeltes livshistorie er inspireret af Steinar Kvaales beskrivelse af det *kvalitative* forskningsinterview og den fænomenologiske metode: ”Det kvalitative forskningsinterview har en enestående mulighed for at få adgang til og beskrive den daglige livsverden” (Kvale 1994, s. 63). Herudover er der hentet inspireret i den person-centrerede demenspleje (Tom Kitwood 1997), hvor inddragelse af livshistorie betragtes som et

vigtigt fundament i omsorgen og plejen. Indenfor demensområdet er der formuleret flere metoder til indsamling af livshistorie-materiale og udarbejdelse af værdibarometre. Der er især hentet inspiration i Kirsten Sejerø-Szatkowski's udformning af den kvalitative livsline i bogen *Demens. Kommunikation & Samarbejde* (2002).

Den Kvalitative Livshistorie indgår som et fundament for musikterapeutisk arbejde samt i dataindsamlingen i et pilotprojekt af Ridder, Ottesen & Wigram (2006; 2008).

Referencer

- Kitwood, T. (1997). *Dementia reconsidered. The person comes first*. Buckingham: Open University Press.
- Kvale, S. (1994). *InterView. En introduktion til det kvalitative forskningsinterview*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Ridder, H.M., Ottesen Aa.M. & Wigram, T. (2006). *Pilotprojekt: Musikterapi som personcentreret terapiform med frontotemporalt demensramte*. Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet og Videnscenter for Demens, Nordjyllands Amt.
<http://www.demensportalen.dk/video/Musikterapiprojekt.pdf>
- Ridder, H.M. & Ottesen Aa.M. (2008) Udformning af en forskningsprotokol – musikterapi med frontotemporalt demensramte. I: U. Holck (red.) *Musikterapi i psykiatrien*. Årsskrift 5. Aalborg: Aalborg Psykiatriske Sygehus & Aalborg Universitet.
- Robson, C. (2002). *Real world research* (second ed.). Oxford: Blackwell pub.
- Sejerø-Szatkowski, K. (2002). *Demens. Kommunikation & Samarbejde*. Århus: Forlaget Klim.